

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7PP/26/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123010387
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Hollá Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123010387.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica samosudcom JUDr. Barborou Sopkovou na verejnom zasadnutí konanom dňa 04. 07. 2023 o žiadosti K. F., X.. XX. XX. XXXX Y. Š., o žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného K. F., X.. XX. XX. XXXX Y. Š., V. L. G. XXX, S. Š., V.. Č.. Y. Ú. X. Y. V. S. R. L. L. - F., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol postupne uložený rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 31T/89/2018 zo dňa 18. 01. 2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6To/52/2019 zo dňa 29. 10. 2019 v trvaní 3 (troch) rokov a 6 (šiestich) mesiacov, rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 27T/64/2019 zo dňa 07. 04. 2021 v trvaní 8 (ôsmich) mesiacov a rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 2T/46/2017 zo dňa 14. 04. 2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/50/2021 zo dňa 07. 09. 2021 v trvaní 20 (dvadsiatich) mesiacov, vo všetkých prípadoch so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 10. 05. 2023 bola súdu doručená žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie, ktorú K. F. odôvodnil tým, že mu vznikol nárok na podmiennečné prepustenie uplynutím potrebnej doby dňa 03. 05. 2023. Vo výkone trestu sa správa slušne, svoje povinnosti kladené mu väzenským poriadkom plní zodpovedne a má vzorné vystupovanie tak voči vedeniu zariadenia, ako aj voči spoluväzňom. Aktívne sa zapája do pracovnej činnosti. Uvedomil si protiprávnosť svojho konania, za ktoré si odpykáva trest odňatia slobody. Chce sa vrátiť do normálneho života, pracovať a byť zodpovedným občanom, slušne a dôstojne sa správať voči ostatným občanom a podieľať sa na výchove svojej maloletej dcéry. Po prepustení by sa zamestnal u svojho brata E. F..

Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, kde odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, zaslal súdu hodnotenie odsúdeného k žiadosti o podmiennečné prepustenie, z ktorého vyplýva, že odsúdený sa od 03. 11. 2019 nachádzal v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Leopoldov, kde nastúpil výkon trestu zo slobody predvedením. Počas pobytu v uvedenom ústave neboli zaznamenané žiadne nedostatky v dodržiavaní ústavného poriadku, nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný. Menovaný vykonával činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v súvislosti s upratovaním ubytovacích priestorov. Kontaktoval sa s dcérou, družkou a ostatnou rodinou. V období od 19. 11. 2019 do 28. 10. 2022 vykonával trest v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Bratislava. V jeho správaní a vystupovaní boli zaznamenané aj nedostatky, ako nedodržanie zásad slušného správania sa a spanie po budičku. Zaznamenané však boli aj kladné poznatky za aktívny prístup pri upratovaní spoločných priestorov ústavu či triedení bielizne v intendačnom sklade. V tomto ústave bol raz disciplinárne odmenený formou pochvaly za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného. Vo voľnom čase sledoval televízny program, čítal časopisy, hrával spoločenské hry. Zúčastňoval sa aj aktivít v rámci kultúrno-osvetovej činnosti. Zaradený do práce nebol, v ubytovni

vykonával činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného zamerané na upratovanie ubytovacích a spoločných priestorov ústavu a pomocné práce v skade. Kontaktoval sa s dcérou, družkou, matkou a súrodencami všetkými dostupnými formami. Uvedené osoby ho podporovali aj po materiálnej stránke.

Dňa 28. 10. 2022 bol premiestnený na ďalší výkon trestu do tunajšieho Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová a bol umiestnený v ubytovni v rámci „B“ diferenciacnej skupiny. Správanie a vystupovanie voči personálu ústavu i k ostatným odsúdeným je bezkonfliktné a slušné. Menovaný bol v izbe poverený funkciou vedúceho izby, úlohy vyplývajúce z titulu funkcie si plnil zodpovedne. Odsúdený bol tiež zaradený na základe vlastnej žiadosti do vzdelávacieho programu „Právna klinika pre komunity (street law) II.“ v rámci právnej osvety, prednášok sa však zúčastňoval iba sporadicky. V dodržiavaní ústavného poriadku, právnych noriem platných vo výkone trestu odňatia slobody a časového rozvrhu dňa neboli zistené nedostatky. Pozitívne je hodnotená aj účasť na edukačných formách prevencie patologických javov v spoločnosti. Menovaný je aktuálne umiestnený do výstupného oddielu v rámci národného projektu Šanca na návrat, ktorého cieľom je u osôb vo výkone trestu odňatia slobody znížiť riziká sociálneho vylúčenia. V rámci resocializačných a výchovnovzdelávacích programov sú odsúdenému poskytované informácie zhrnuté do jednotlivých modulov o sociálnej komunikácii, sebaopoznaní, zamestnanosti, právnych aspektoch, finančnej gramotnosti, závislostiach a rodinných vzťahoch. Uvedených aktivít sa menovaný zúčastňuje pravidelne. Odsúdený sa počas pohovorov stavia čiastočne kriticky ku spáchanej trestnej činnosti. V tunajšom ústave si dosiaľ nevytvoril podmienky na udelenie disciplinárnej odmeny momentálne nie je ani disciplinárne potrestaný. Odsúdený trávi voľný čas aktívnym a zmysluplným spôsobom. Menovaný je pracovne zaradený. Pracovnú disciplínu dodržiava, rovnako tak zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, protipožiarne a hygienické predpisy. Nedovolená činnosť nebola zistená. Fond pracovného času využíva v súlade so svojimi možnosťami a schopnosťami. Pred zaradením dlhodobo vykonával činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného zamerané na upratovanie spoločných a ubytovacích priestorov ústavu. Odsúdený žil pred výkonom trestu s družkou, je otcom jednej ešte nezaopatrenej dcéry. Matka podporuje menovaného aj po materiálnej stránke. Vzťahy možno hodnotiť ako pozitívne. Resocializačná prognóza je menej priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je vyhodnotené ako stredné. Odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok pre podmiennečné prepustenie, preto sa odporúča podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Súd vo veci podmiennečného prepustenia určil termín verejného zasadnutia. Súd vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov a vypočul aj odsúdeného.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanom návrhu. Uvedomil si, že sa mu neoplatí páchať trestnú činnosť, chcel by sa zaradiť do normálneho života.

Obhajca taktiež zotrval na podanom návrhu. Dá sa povedať, že sú z jednej obce a môže potvrdiť, že príbuzenská komunita aj po pracovnej, aj po materiálnej stránke pripravila podmienky na návrat odsúdeného, kde môže bývať so svojou družkou a dcérou.

Zástupca ústavu na výkon trestu odňatia slobody uviedol, že od vypracovania hodnotenia došlo k jednej pozitívnej zmene, pretože mu bola udelená pochvala za aktívny prístup k povinnostiach, bol teda disciplinárne odmenený. Na záveroch hodnotenia trvá.

Prokurátor žiadal návrh zamietnuť, pretože vzhľadom na počet odsúdení ako aj charakter trestných činností, vrátane násilnej, nie sú splnené podmienky pre podmiennečné prepustenie, pretože nie je od neho možné očakávať, že povedie riadny život.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a

môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmieničnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmieničného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmieničné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmieničnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Odsúdený K. F. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody postupne mu uložený rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 31T/89/2018 zo dňa 18. 01. 2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6To/52/2019 zo dňa 29. 10. 2019 v trvaní 3 (troch) rokov a 6 (šiestich) mesiacov, rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 27T/64/2019 zo dňa 07. 04. 2021 v trvaní 8 (ôsmich) mesiacov a rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 2T/46/2017 zo dňa 14. 04. 2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/50/2021 zo dňa 07. 09. 2021 v trvaní 20 (dvadsiatich) mesiacov, vo všetkých prípadoch so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol doteraz trinásťkrát súdne trestaný, za rôznorodú trestnú činnosť zahrňujúcu aj nebezpečné vyhrážanie (opakovane), výtržníctvo, lúpež (dvakrát za účinnosti Trestného zákona č. 300/2005 Z. z., trikrát za účinnosti Trestného zákona č. 140/1961 Zb.), ublíženie na zdraví (obidva razy v úmyselnej forme), marenie spravodlivosti, ohrozovanie mravnej výchovy mládeže, útok na verejného činiteľa, porušovanie domovej slobody, krádež. Už ako mladistvý bol odsúdený k podmieničnému trestu odňatia slobody. Prvý nepodmienečný trest odňatia slobody začal vykonávať v roku 2009 do 15. 10. 2011, ďalší nepodmienečný trest odňatia slobody vykonal dňa 02. 12. 2013. Možnosť vykonať alternatívny trest povinnej práce nevyužil a bol mu nariadený trest odňatia slobody 75 dní do 03. 09. 2020. Ostatné tri odsúdenia mali taktiež formu nepodmienečného trestu odňatia slobody, dokopy (aj s vykonávaným trestom odňatia slobody) v trvaní 60 mesiacov. Za svoj život bol odsúdený vo výkone trestu celkom po dobu 12 rokov 4 mesiace a 15 dní. Od prvého potrestania v roku 2003 až doteraz bol viac ako polovicu času vo výkone trestu odňatia slobody. Počas plynutia skúšobných dôb podmieničného odsúdenia sa po osvedčení znova dopúšťal trestnej činnosti. Ponaučením mu tak nebolo ani odsúdenie v podobe podmieničného trestu a evidentne ani v podobe trestu nepodmienečného.

Dopustil sa dvoch priestupkov, jeden z nich bol priestupkom proti občianskemu spolunažívaniu, kedy sa inej osobe vyhrážal zabitím. Teda odsúdený nielen v podobe trestného činu, ale aj v podobe priestupku narúša integritu inej osoby tým, že sa vyhráža.

Súdu je, samozrejme, známy nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 36/2022 zo dňa 24. 05. 2022, v ktorom je, okrem iného, deklarované, že posúdenie predpokladu riadneho vedenia života v budúcnosti nemôže predstavovať mechanický odkaz na predchádzajúcu kriminálnu minulosť, avšak v konkrétnom prípade je nutné na kriminálnu minulosť odsúdeného prihliadnuť. K páchaniu trestnej činnosti sa teda opakovane vracia a aj vzhľadom na osobu odsúdeného a postoj k páchanej trestnej činnosti je dôvodný predpoklad, že by tomu tak bolo i v prípade podmieničného prepustenia na slobodu.

Ku dňu rozhodovania o žiadosti o prepustenie mal odsúdený 37 rokov, kedy výraznú väčšinu života žil kriminálnym spôsobom života, najneskôr od roku 2003. Hoci má osvojené pracovné návyky a aj v súčasnej dobe je aktívny, nedá sa povedať, že by mu práca, ktorú má dokonca aj prisľúbenú, prinášala osobný prospech, ktorý by ho odrádzal od páchania trestnej činnosti. Ani rodina, ktorá mu poskytuje pevné zázemie, mu nebránila v tom, aby páchal aj závažnú násilnú trestnú činnosť, pričom

sa dopustil trestného činu voči svojmu dieťaťu, kedy mu umožnil, aby viedlo záhaľčivý spôsob života nenavštevovaním školy a neplnením si školských povinností. Napriek kriminálnej minulosti je odsúdený prosociálne orientovaný jedinec, zapája sa do aktivít organizovaných ústavom, aktívne sa zúčastňuje vzdelávacej a osvetovej činnosti, no v podmienkach slobody zlyháva. Podľa názoru súdu má odsúdený trvácnu podporu rodiny, aj napriek tomu opakovane pácha trestnú činnosť.

Hoci teda aj z hodnotenia ústavu vyplynuli pozitívne závery a kladné hodnotenie osoby odsúdeného, tieto nepostačujú na to, aby bolo možné od odsúdeného očakávať, že povedie riadny spôsob života.

Z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody mal súd za preukázané, že odsúdený preukazuje polepšenie. Napriek dobe, ktorú strávil vo výkone trestu odňatia slobody, bol iba dvakrát disciplinárne odmenený, pričom druhá disciplinárna odmena mu bola uložená len dňa 02. 07. 2023, dva dni pred konaním verejného zasadnutia. Boli zaznamenané však rovnako zaznamenané aj dva nedostatky, pre ktoré nebol disciplinárne potrestaný. K trestnej činnosti sa len čiastočne stavia kriticky. Motivácia odsúdeného, aby bol podmiennečne prepustený, ostala neodôvodnená. Okrem dôvodu podania žiadosti, ktorým bolo uplynutie lehoty, t. j. splnenie formálnej podmienky, malo byť dôvodom aj to, že chce žiť normálny život. Na verejnom zasadnutí odsúdený doplnil, že si uvedomil, že sa mu neoplatí páchať trestnú činnosť. Avšak neuviedol žiadnu reálnu predstavu, ako to mieni urobiť. To, že participuje na programe zaobchádzania, že sa správa slušne voči personálu a spoluodsúdeným, ešte neznamená, že v podmienkach slobody bude jeho konanie totožné. Súd nepresvedčil, že on sám sa zmenil a zmenil životné priority a hodnoty, z ktorých by mohli vyplynúť záruky, že povedie riadny život. Rodina mu bola oporou aj pred nástupom do výkonu trestu, no neodradila ho od páchania trestnej činnosti. Preto je pre neho slabou motiváciou na osobnostné polepšenie a nápravu. Práve však výchovným pôsobením trestu odsúdený participuje na programe zaobchádzania, kedy prostredníctvom neho je napíňaný aj účel trestu. Odsúdený sa síce adaptoval v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody, no poučenie si z tohto svojho konania neodniesol, nakoľko v minulosti svoj život nezmenil. O skutočnej zmene jeho hodnôt a postoja súd nebol po vykonanom dokazovaní presvedčený a nemal to ani za preukázané, keďže aj v žiadosti a aj vo vlastnom prednese bol odsúdený stručný. Nijako nekonkretizoval dôvody podmiennečného prepustenia a zmeny jeho postoja.

Je však zistiteľné a aj preukázané, že odsúdený sa dopúšťal trestnej činnosti opakovane a systematicky. Už vo veku mladistvého bol odsúdený a následne bol odsúdený opakovane, predchádzajúce odsúdenia mu tak neboli poučením. O čom svedčí aj tá skutočnosť, že bol zaradený pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Osobnosť odsúdeného, spôsob vedenia jeho života, jeho kriminálna minulosť (13 záznamov v registri trestov) a závažnosť spáchanej trestnej činnosti (čo do počtu opakovania skutkov) v súhrne zakladajú dôvodnosť obavy, že by sa odsúdený na slobode mohol dopustiť ďalšej protispoločenskej činnosti.

Pri rozhodovaní o žiadosti, resp. návrhu o podmiennečné prepustenie je vždy dôležité skúmanie, či odsúdený doteraz vykonaným trestom preukázal nápravu a či je možné očakávať, že povedie riadny život. Podľa názoru súdu odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody ešte nedospel k prehodnoteniu životných priorít a k tomu dospeje až po tom, čo bude naďalej aktívne participovať na programe zaobchádzania.

Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že ďalší výkon trestu je u odsúdeného K. F. potrebný a odôvodnený, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do 3 pracovných dní od oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.